

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 14 februari 1930 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och Borås stad.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 24 januari 1930 dagtecknad proposition (nr 41) har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att godkänna i berörda statsrådsprotokoll omförmälda den 21 och den 22 februari 1929 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Borås stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse.

Nämnda överenskommelse är såsom bilaga fogad vid detta utlåtande.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anfört följande:

»Genom brev den 25 januari 1907 förordnade Kungl. Maj:t, att Älvsborgs regemente skulle förläggas till Borås, så snart kasernetablissemang för regementet blivit därstädes uppfört, varjämte Kungl. Maj:t bemyndigade arméförvaltningens fortifikationsdepartement att i enlighet med ett av stadsfullmäktige i nämnda stad avgivet anbud sluta avtal med staden angående upplåtelse av mark till övningsplats för regementet m. m. Mellan fortifikationsdepartementet och staden slöts i anledning härav ett den 27 mars och den 10 april 1907 dagtecknat kontrakt i ämnet, vilket torde få fogas såsom bilaga (Bil. B) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.

År 1914 blev det för Älvsborgs regemente avsedda kasernetablissemanget färdigställt och togs i bruk av regementet.

I skrivelse den 22 mars 1929 har kasernkommittén framlagt resultatet av mellan kommittén och Borås stad förda förhandlingar i anledning av den minskning beträffande Älvsborgs regementes organisation, som blivit en följd av 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan. Dessa förhandlingar hava lett till avslutandet av en den 21 och den 22 februari 1929 dagtecknad överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Borås stad, å andra sidan. Ifrågavarande överenskommelse torde få fogas såsom bilaga (Bil. A) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.»

Bihang till riksdagens protokoll 1930. 6 saml. 16 häft. (Nr 22—24.) 355 30 1

Sedan departementschefen härefter lämnat en redogörelse för den av kasernkommittén med Borås stad träffade preliminära överenskommelsen och omnämnt, att yttranden i ärendet avgivits av chefen för Älvsborgs regemente, chefen för västra arméfördelningen samt arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement, har departementschefen för egen del anfört följande:

»Enligt det år 1907 upprättade kontraktet rörande Älvsborgs regementes förläggande till Borås är staden skyldig att tillhandahålla regementet vatten till samma pris, som betalas av större avnämare därav inom staden, dock högst elva öre per kubikmeter. Det föreliggande förslaget till överenskommelse mellan kronan och Borås stad innebär sådan ändring härutinnan, att kronan skall erlägga betalning för konsumerat vatten efter ett pris av elva öre per kubikmeter intill en kvantitet av 50,000 kubikmeter per år, medan för överskjutande vattenmängder avgiften skall utgå efter samma taxepreis, som är eller kommer att bliva gällande för andra större avnämare inom staden. Den ändrade betalningsgrunden avses att tillämpas beträffande vattenleveranser, som äga rum efter ingången av år 1931. Vidare skola enligt förslagsöverenskommelsen vissa markbyten komma till stånd mellan kronan och staden, varigenom staden beredes möjlighet att ordna redan utlagda eller tilltänkta trafikleder. Slutligen förbinder sig staden att dränera ett invid regementets sjukhus beläget markområde, som är avsett att av regementet tagas i anspråk såsom exercis- och idrottsplats. Under hänvisning till kasernkommitténs i ämnet anförda motivering finner jag mig, i anslutning till de hörda myndigheternas uppfattning i frågan, böra tillstyrka, att den upprättade preliminära överenskommelsen godtages från kronans sida.

Enligt § 8 av överenskommelsen skall staden bestrida kostnaderna för avstyckning av de olika markområdena, medan däremot vardera kontrahenten skall betala lagfartskostnaderna för de av honom förvärvade fastigheterna. Sistnämnda utgifter för kronans del torde kunna gäldas av till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må godkänna i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 24 januari 1930 omförmälda den 21 och den 22 februari 1929 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Borås stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bil. vid detta utlåtande).

Stockholm den 14 februari 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. L. Widell, Olof Olsson, J. Nilsson* i Malmö, *K. V. Rydén, J. Clemedtson, K. E. Andersson* i Eliantorp, *D. A. Petré, A. Thelin* och *D. Hansén*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *O. Olsson* i Kullenbergs-torp, *P. M. Olsson* i Blädinge, *E. J. Wigforss, J. Olofsson* i Digernäs, *O. Nilsson* i Örebro, *S. Persson* i Fritorp, *A. Danielsson, C. A. Anderson* i Storegården, *K. S. V. Ward* och *A. Norsell*.

Bil.

Med anledning av att Älvsborgs regemente jämlikt 1925 års beslut i försvarsfrågan från och med den 1 januari 1928 erhållit förändrad organisation, träffas härmed mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Borås stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

§ 1.

I det kontrakt, som den 27 mars och den 10 april 1907 upprättats mellan Kungl. Maj:t och kronan genom Kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement samt Borås stad rörande förläggningen till staden av Älvsborgs regemente, skall § 8 från och med den 1 januari 1931 hava följande ändrade lydelse:

»§ 8.

Staden åtager sig att utan kostnad för kronan sex månader efter därom gjord tillsägelse, som dock vad beträffar de elektriska belysningsledningarna icke må ske före ingången av år 1908, hava till kaserntomtens gräns framdragit vatten- och elektriska belysningsledningar ävensom att tillhandahålla regementet vatten och elektrisk ström för belysning. För levererat vatten skall regementet betala en avgift av 11 öre per kubikmeter för en kvantitet intill 50,000 kubikmeter per år. Skulle regementets konsumtion av vatten överstiga 50,000 kubikmeter per år, skall vattenpriset för överskjutande kvantitet utgå efter samma taxepreis, som är eller kommer att bliva gällande för andra större avnämare inom staden, därvid berörda överskjutande kvantitet skall, så länge nuvarande vattentaxa gäller, fördelas med lika kvantitet å samtliga fyra kvartal.

Elektrisk ström för belysning skall staden tillhandahålla regementet till samma pris, som betalas av större avnämare inom staden, dock högst trettio öre per kilowatt-timme elektrisk ström.

Tillika förbinder sig staden att vidtaga sådana ändringar i sitt nuvarande vattenverk, att vattentillgången såväl i avseende å mängd som tryck blir tillräcklig även i händelse av eldsvåda i kasernbyggnaderna.»

§ 2.

För ordnande av redan utlagda eller tilltänkta vägar och gator å och invid regementets område skall kronan till staden med full äganderätt överlåta:

a) ett för Göteborgsvägens rätning och omläggning erforderligt markområde om 4,605 kvadratmeter, vilket område å en av stadsingenjören i Borås

Bärnh. Sandström år 1929 upprättad karta med förslag till markbyte utmärkts med grön kantbeteckning och bokstaven b;

b) två för Regementsgatans förlängning över det s. k. norra handexercisfältet och för gatans anslutande till Göteborgsvägen erforderliga markområden om respektive 8,870 och 125 kvadratmeter, vilka områden å förenämnda karta utmärkts med grön kantbeteckning och bokstäverna c och d.

§ 3.

Kronan skall vidare till staden med full äganderätt överlåta det norr om Göteborgsvägen i dess tilltänkta nya sträckning belägna markområde om 6,370 kvadratmeter, som å kartan utmärkts med grön kantbeteckning och bokstaven a.

§ 4.

Staden skall med full äganderätt till kronan överlåta:

a) det å kartan med röd färgbeteckning och bokstaven e utmärkta markområdet om 135 kvadratmeter;

b) det å kartan med röd kantbeteckning och bokstaven f utmärkta markområdet om 5,240 kvadratmeter; samt

c) de å kartan med röd färgbeteckning och bokstäverna g och h utmärkta markområdena om respektive 1,660 och 580 kvadratmeter, utgörande delar av en staden tillhörig äldre ägoväg över regementets kasernområde.

§ 5.

De å området a belägna, kronan tillhöriga byggnaderna skola ingå i överlåtelsen till staden, men åtager sig staden att å anvisad plats inom regementets område uppföra en med de överlåtna likvärdig byggnad. Den nya byggnaden skall uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med ritningar, som ligga till grund för de invid kasernetablissemanget redan befintliga bostadsbyggnaderna för underofficerare.

§ 6.

Staden förbinder sig att dränera det invid regementets sjukhus belägna markområde, som är avsett att av regementet tagas i anspråk såsom exercis- och idrottsplats. Dräneringen skall verkställas genom framdragande av ett täckdike i markområdet till ett redan befintligt öppet dike, vilket vid exercis- och idrottsplatsens södra ända avleder vattnet till Viskan. Därjämte skola nödigt antal tvärgående täckdiken anläggas med anslutning till huvudavloppet. Sedan grävningsarbetena utförts, skall markytan av staden återställas i ordnat skick.

§ 7.

Tiden för tillträde av de fastigheter, som genom denna överenskommelse överlåtas av kronan å staden samt av staden å kronan, bestämmes till den 1 oktober 1931.

Vardera kontrahenten uppbär den avkastning från de av honom avträdde fastigheterna, som belöper på tiden till avträdesdagen, samt ansvarar för fastigheternas på samma tid belöpande onera och utskylder.

Stadens skyldigheter enligt §§ 5 och 6 att uppföra viss byggnad samt utföra viss dränering skall fullgöras före den 1 oktober 1931.

§ 8.

Kostnaderna för avstyckning av de olika markområdena bestridas av staden, men skall vardera kontrahenten betala lagfartskostnaderna för de av honom förvärvade fastigheterna.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena samt Borås stad det andra exemplaret.
Stockholm den 22 februari 1929.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

/Sten Grönvall.

Borås den 21 februari 1929.

För Borås stad:

IVAR NORDENSKJÖLD.

/Karl Linnander.
